31997F0154

A TANÁCS EGYÜTTES FELLÉPÉSE
(1999. február 24.)
az Európai Unióról szóló Szerződés K.3. cikke alapján, az emberkereskedelem és a gyermekek szexuális kizsákmányolása elleni küzdelmet szolgáló fellépésről

(97/154/IB)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre, és különösen annak K.3. cikke (2) bekezdésének b) pontjára,

tekintettel a Belga Királyság kezdeményezésére,

mivel az emberkereskedelem és a gyermekek szexuális kizsákmányolása elleni küzdelmet szolgáló fellépés közös szabályainak megállapítása feltehetően hozzájárul az illegális bevándorlás elleni küzdelemhez és a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés javításához, ami a Szerződés K.1. cikke (3) és (7) bekezdésének értelmében a tagállamok közös érdeke;

tekintettel az Európai Parlament 1996. január 18-án elfogadott állásfoglalására az emberkereskedelemről [1], és 1996. szeptember 19-én elfogadott állásfoglalására az erőszak kiskorú áldozatairól [2];

szem előtt tartva a Tanácsnak az emberkereskedelem elleni küzdelemről 1993. november 29–30-án elfogadott ajánlásait;

szem előtt tartva a leánykereskedelemről 1996. június 10–11-én Bécsben tartott európai konferencia következtetéseit;

szem előtt tartva a gyermekek kereskedelmi célú szexuális kizsákmányolása elleni küzdelemről, 1996. augusztus 27. és 31. között Stockholmban tartott Világkongresszus következtetéseit;

emlékeztetve a gyermekek jogairól szóló 1989. november 20-i egyezmény 34. cikkére;

mivel az emberkereskedelem és a gyermekek szexuális kizsákmányolása az alapvető emberi jogok, különösen pedig az emberi méltóság súlyos megsértésének minősül;

tudatában annak, hogy figyelembe kell venni az ilyen típusú bűnözés sértettjeinek, nevezetesen a gyermekeknek a különösen kiszolgáltatott helyzetét;

mivel az emberkereskedelem és a gyermekek szexuális kizsákmányolása a szervezett nemzetközi bűnözés jelentős formáját képezheti, amelynek mértéke az Európai Unión belül fokozott aggodalomra ad okot;

törekedve azoknak az intézkedéseknek a végrehajtására, amelyek az emberkereskedelem és a gyermekek szexuális kizsákmányolásának megfékezéséhez szükségesek;

figyelembe véve, hogy a kiválósági központok címjegyzékének összeállításáról szóló együttes fellépés [3] elfogadásával és az erre szakosodott személyek képzését szolgáló csereprogram [4] kialakításával a Tanács már határozott a hatékony intézkedések bevezetéséről az emberkereskedelemmel szemben;

figyelembe véve, hogy az emberkereskedelem és a gyermekek szexuális kizsákmányolása egyes típusaival kapcsolatosan az Európai Unió tagállamainak összehangoltan kell fellépniük annak érdekében, hogy felszámolják az e területen folytatott hatékony igazságügyi együttműködés esetleges akadályait, a Tanács által 1996. október 14-én elfogadott, a bel- és igazságügyi együttműködés többéves programjának megfelelően;

tudatában annak, hogy az emberkereskedelem és a gyermekek szexuális kizsákmányolásának ügyét multidiszciplináris alapon kell megközelíteni;

megállapítva, hogy az ebben az együttes fellépésben használt kifejezések egyetlen konkrét jogrendszerre vagy nemzeti jogra sem

[1] HL C 32., 1996.2.5., 88. o.
[2] HL C 320., 1996.10.28.
[3] HL L 342., 1996.12.31., 2. o.
[4] HL L 322., 1996.12.12., 7. o.

vonatkoznak, s azokat inkább a tagállamok jogrendszereivel összhangban kell értelmezni;

megállapítva, hogy ennek az együttes fellépésnek a rendelkezései nem érintik a tagállamoknak a rájuk irányadó egyezményekből, így az emberkereskedelem és mások prostitúciója kihasználásának elnyomásáról szóló, 1950. évi ENSZ-egyezményből fakadó kötelezettségeit, vagy a tagállamok jogát olyan intézkedések meghozatalára, amelyek tovább fokozzák a gyermekeknek védelmét vagy az emberkereskedelem elleni küzdelmet,

ELFOGADTA EZT AZ EGYÜTTES FELLÉPÉST:

I. CÍM

Célok

A. A tagállamoknak szóló útmutatásként, és a tagállamok belső jogában található pontosabb meghatározások sérelme nélkül, ennek az együttes fellépésnek az alkalmazásában:

i. „emberkereskedelem” olyan magatartás, amely elősegíti a tagállam területére való belépést, az átutazást, az orttartózkodást vagy a kilépést onnan a B. rész b) és d) pontjaiban meghatározott célokból;

ii. „szexuális kizsákmányolás” egy gyermek esetében a következő magatartás:

a) a gyermek ösztönzése vagy kényszerítése arra, hogy tiltott szexuális cselekményben vegyen részt;

b) a gyermek kizsákmányoló felhasználása prostitúció vagy egyéb tiltott szexuális cselekmény révén;

c) a gyermek kizsákmányoló felhasználása pornográf előadásokon és anyagokban, beleértve az ilyen anyagok előállítását, értékesítését és terjesztését vagy más forgalmazását, úgyszintén az ilyen anyagok birtoklását is;

iii. „szexuális kizsákmányolás” felnőtt esetében legalább annak kizsákmányoló jellegű felhasználása prostitúció céljából.

B. Az emberkereskedelem és a gyermekek szexuális kizsákmányolása területén folytatott igazságügyi együttműködés javítása érdekében a tagállamok mindegyike vállalja, hogy alkotmányos szabályainak és jogi hagyományainak megfelelően, a IV. címben megállapított eljárással összhangban, felülvizsgálja megfelelő nemzeti jogszabályait a II. és a III. címben a következő, szándékosan elkövetett cselekményekre megállapított intézkedésekkel kapcsolatosan:

a) nem gyermekkorú személy szexuális kizsákmányolása haszonszerzési céllal, ha:

– kényszert, különösen erőszakot vagy fenyegetést alkalmaznak, vagy

– megtévesztéshez folyamodnak, vagy

– hatalommal visszaélnek, vagy más olyan nyomást alkalmaznak, amelynek következtében a személy, tényleges és elfogadható választási lehetőség hiányában, aláveti magát a nyomásnak vagy a visszaélésnek;

b) nem gyermekkorú személyekkel szexuális kizsákmányolásuk érdekében folytatott emberkereskedelem haszonszerzési céllal az a) pontban megállapított feltételek szerint;

c) gyermekek szexuális kizsákmányolása vagy velük kapcsolatos szexuális visszaélés;

d) gyermekkereskedelem szexuális kizsákmányolás vagy szexuális visszaélés céljából.

II. CÍM

Nemzeti szinten meghozandó intézkedések

A. Minden tagállam felülvizsgálja a hatályos jogot és gyakorlatot annak elrendelése érdekében, hogy:

a) az I. cím B. pontjában meghatározott magatartásformákat bűncselekménnyé minősítsék;

b) ezeket a bűncselekményeket és – az I. cím A. rész ii. pontja c) bekezdésében említett birtoklás kivételével – a részvételt vagy az elkövetés kísérletét hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi szankciókkal sújtsák;

c) a tagállam belső jogában meghatározandó szabályoknak megfelelően, a jogi személyeket adott esetben közigazgatási jogi felelősség terhelje az I. cím B. részben felsorolt bűncselekményekkel kapcsolatosan, vagy büntetőjogi felelősséggel tartozzanak olyan bűncselekményekért, amelyeket a jogi személy nevében követtek el. A jogi személy e felelőssége nem érinti azoknak a természetes személyeknek a büntetőjogi felelősségét, akik e bűncselekmények társtettesei, bűnsegédei vagy felbujtói;

d) az e cím b) és c) bekezdésében említett szankciók és adott esetben a közigazgatási intézkedések kiterjedjenek az alábbiakra:

– természetes személyek esetében legalább a súlyos esetekben szabadságvesztéssel járó büntetések, amelyek kiadatással járhatnak,

– adott esetben e bűncselekmények eszközeinek és az azokból származó jövedelem elkobzása,

– adott esetben és a tagállam közigazgatási vagy büntetőjogi rendelkezéseinek megfelelően a bűncselekmények elkövetéséhez használt vagy arra szánt létesítmények ideiglenes vagy végleges bezárása;

e) az ennek az együttes fellépésnek a hatálya alá tartozó bűncselekmények adott esetben az Európa Tanácsnak a pénzmosásról, a bűncselekményekből származó jövedelmek felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról szóló 1990. évi egyezménye alkalmazási körébe tartozzanak;

f) hatóságai rendelkezzenek hatáskörrel az I. cím B. része c) és d) pontjában meghatározott bűncselekmények tekintetében, legalább azokban az esetekben, ha:

i. a bűncselekményt részben vagy teljesen a területén követik el,

ii. az I. cím A. része ii. c) pontjában említett pornográf anyag birtoklásának bűncselekményét kivéve, a bűncselekményt elkövető személy az érintett tagállam állampolgára, vagy e személy szokásos lakóhelye az adott tagállamban található.

B. Amennyiben büntetőjogának a joghatóságra vonatkozó elveivel egyébként ellentétes lenne, a tagállam az A. rész f) ii. pontjában említett hatáskör gyakorlása vagy elfogadása során előírhatja, hogy a bűncselekmény annak az államnak a joga alapján is büntetendő legyen, ahol elkövették.

C. Ha a tagállam fenntartja a B. részében előírt kettős büntetendőség követelményét, jogát folyamatos felülvizsgálatnak kell alávetnie annak biztosítása érdekében, hogy ez a követelmény ne gátolja a tényleges intézkedéseket állampolgáraival vagy a területén szokásos lakóhellyel rendelkezőkkel szemben, akiket olyan államok joghatósága alapján gyanúsítanak ezekkel a bűncselekményekkel, amelyek nem hoztak megfelelő intézkedéseket a gyermekek jogairól szóló, 1989. november 20-i egyezmény 34. cikke alapján.

D. A tagállamok előírhatják, hogy csak akkor gyakorolják az A. része f) ii. pontja szerinti joghatóságot, ha eleget tesznek egyes eljárási követelményeknek, vagy ha az állítólagos elkövető nem adható ki azért, mert:

– az érintett tagállam nem hajlandó eleget tenni azon állam kiadatási kérelmének, ahol a bűncselekményt elkövették, vagy

– ez utóbbi állam megerősíti, hogy nem áll szándékában az állítólagos elkövető kiadatását kérelmezni, vagy

– ez az állam ésszerű időn belül nem kérelmezi az állítólagos elkövető kiadatását.

E. Minden tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket annak biztosításához, hogy a szokásos kényszerítő intézkedések, így a házkutatás és a lefoglalás mellett, olyan megfelelő vizsgálati hatáskörök és eljárások álljanak rendelkezésére, amelyek lehetővé teszik az A. része a), b) és e) pontjában felsorolt bűncselekmények hatékony kivizsgálását és üldözését, biztosítva az ezen intézkedések alá vont személyeknek a védelemhez és a magántitokhoz való jogát.

F. Minden tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket a következők biztosítására:

a) megfelelő védelem a tanúk számára, akik információkat szolgáltatnak az A. rész a), b) és e) pontjaiban említett bűncselekményekről, különösen a szervezett bűnözés elleni küzdelemben a tanúk védelméről szóló, 1995. november 23-i tanácsi állásfoglalásnak [1] megfelelően;

b) megfelelő támogatás a sértettek és családjuk számára.

A tagállamok ennek érdekében biztosítják, hogy:

i. a sértettek rendelkezésre álljanak, hogy a büntetőeljárásban bizonyítékot szolgáltassanak, ha a tagállamok büntetőbírósági rendszere ezt előírja, ami adott esetben ideiglenes tartózkodási engedély kiadását vonhatja maga után; és

ii. a sértettek számára lehetővé tegyék, hogy visszatérjenek származási országukba vagy egy másik országba, amely kész befogadni őket, a tagállamok belső jogában szavatolt minden jog és védelem birtokában.

Emellett minden tagállam biztosítja, hogy az I. cím B. részében felsorolt bűncselekmények sértettjei megfelelő támogatásban részesüljenek érdekeik védelméhez a bíróságok előtt.

Minden tagállam megvizsgálja annak lehetőségét, hogy ennek az együttes fellépésnek a hatálya alá tartozó bűncselekmények sértettjeinek minősülő gyermekek családját miként tájékoztassa a nyomozás menetéről.

G. Minden tagállam meghozza a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy azok a szervek, amelyek feltehetően kellő tapasztalattal rendelkeznek az emberkereskedelem és a gyermekek szexuális kizsákmányolása elleni küzdelem terén, nevezetesen a bevándorlási, a társadalombiztosítási és az adóhatóságok, megkülönböztetett figyelmet szenteljenek az

[1] HL C 327., 1995.12.7., 5. o.

emberkereskedelemmel és a gyermekek szexuális kizsákmányolásával kapcsolatos problémáknak, és a tagállamok belső jogának tiszteletben tartása mellett együttműködjenek az A. a), b) és e) pontban felsorolt bűncselekmények kivizsgálásáért és üldözéséért felelős hatóságokkal. A megkülönböztetett figyelmet érdemlő esetekben ezeknek a szerveknek különösen:

– kezdeményezőleg értesíteniük kell e hatóságokat, ha indokoltan feltételezhető e bűncselekmények egyikének elkövetése,

– kérelemre vagy saját kezdeményezésre e hatóságoknak minden hasznos információt meg kell adniuk,

– adott esetben szakértőként részt kell venniük az eljárásokban.

H. Annak biztosítása érdekében, hogy az emberkereskedelem és a gyermekek szexuális kizsákmányolása elleni küzdelem teljes mértékben hatékony legyen, az egyes tagállamok biztosítják, hogy az e téren felelős hatóságok tevékenységeit kellően összehangolják, lehetőséget biztosítva a multidiszciplinális megközelítésre. Ez az összehangolás – az érintett tagállam közigazgatási szervezetétől és jogrendszerétől függően – nemzeti vagy regionális szinten kiterjedhet a minisztériumi osztályokra, a rendőrségre, az ügyre szakosodott igazságügyi hatóságokra, valamint az e téren külön feladatokat ellátó közjogi szervezetekre.

I. Az egyes tagállamok hatóságai kellően figyelembe veszik azoknak a csoportoknak, alapítványoknak vagy egyesületeknek a részvételét az emberkereskedelem és a gyermekek szexuális kizsákmányolása elleni küzdelemben, amelyek célja a létesítő okiratuk szerint az ilyen bűncselekmények elleni küzdelem.

III. CÍM

A tagállamok közötti együttműködés

A. A tagállamok egymás között a lehető legszélesebb körű igazságügyi együttműködést biztosítják a II. cím A. része a), b) és e) pontjaiban említett bűncselekményekre irányuló vizsgálat és büntetőeljárás során.

B. Minden tagállam, amely a kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló 1959. április 20-i európai egyezmény 5. cikke alapján fenntartást vagy nyilatkozatot tett, felülvizsgálja azt annak ellenőrzése végett, hogy nem jelenthet-e akadályt a többi tagállammal folytatott tényleges együttműködésben az ezen együttes fellépés hatálya alá tartozó bűncselekmények vonatkozásában.

C. A tagállamok az alkalmazandó hatályos rendelkezéseknek és egyezményeknek megfelelően biztosítják, hogy a jogsegély iránti megkeresések intézése a lehető legrövidebb időn belül megtörténjék, és a megkereső államot teljes körűen tájékoztatják az eljárás menetéről.

D. A tagállamok adott esetben meghozzák a szükséges intézkedéseket, hogy a jogsegély iránti megkereséseket az illetékes helyi hatóságok közvetlenül egymáshoz küldhessék.

E. Minden tagállam, ahol ez még nem történt meg, kijelöl egy vagy több olyan kapcsolattartó hatóságot, amelyekkel felvehető a kapcsolat, ha nehézségek merülnek fel a sürgős jogsegélykérelmek intézése során.

F. A tagállamok, jogi hagyományaiknak, valamint az alkalmazandó egyezményeknek és rendelkezéseknek megfelelően, támogatást nyújtanak egymásnak olyan információk cseréjével is, amelyek a tagállamok egyikében közigazgatási jellegűek vagy a közigazgatási hatóságok hatáskörébe tartoznak.

G. Minden tagállam gondoskodik arról, hogy az eltűnt kiskorúakra és az ebben az együttes fellépésben meghatározott bűncselekményekért elítélt személyekre vonatkozó információkat, valamint azokat az információkat, amelyek hasznosak lehetnek az ilyen bűncselekmények kivizsgálása és üldözése során, olyan módon rendezzék, hogy azok könnyen hozzáférhetők és hatékonyan felhasználhatók, valamint más tagállamokkal hatékonyan kicserélhetők legyenek.

H. Minden tagállam vizsgálatai és eljárásai sérelme nélkül, és külön megkeresés hiányában is közöl a másik tagállammal bármely tényszerű információt, ha úgy véli, hogy az adott információ felfedése valószínűleg segíti a címzett államot abban, hogy vizsgálatokat vagy eljárásokat kezdjen vagy folytasson a II. cím A. része a), b) és e) pontjaiban említett bűncselekmények megelőzése vagy megbüntetése végett, vagy ha az feltehetőleg igazságügyi együttműködésre irányuló megkereséssel jár annak a tagállamnak a részéről.

I. Az F., G. és H. pontban említett információk cseréjét és közlését a magántitokhoz való jognak, valamint a személyes adatok számítógépes feldolgozására vonatkozó alkalmazandó megállapodásoknak és a belső jognak megfelelően végzik.

J. A tagállamok adott esetben tájékoztatják és riasztják harmadik országokban található diplomáciai vagy konzuli képviseleteiket, és a lehető legjobban kihasználják az általuk nyújtott lehetőségeket az emberkereskedelem és a gyermekek szexuális kizsákmányolása elleni nemzetközi együttműködés terén.

IV. CÍM

Kötelezettségvállalás és további eljárások

A. Minden tagállam megfelelő javaslatokat terjeszt elő ezen együttes fellépés végrehajtására, hogy azok elfogadását a hatáskörrel rendelkező hatóságok mérlegeljék.

B. A Tanács a megfelelő információk alapján 1999 végéig értékeli, hogy a tagállamok hogyan teljesítik az ebből az együttes fellépésből származó kötelezettségeiket.

C. Ezt az együttes fellépést a Hivatalos Lapban ki kell hirdetni.

D. Ez az együttes fellépés kihirdetése napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 1997. február 24-én.

a Tanács részéről

az elnök

H. VAN MIERLO